

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Budai Arborétum

Utoljára módosítva: 2013-10-09 07:43:53

Megye: Budapest

Községhatár: Budapest, XI. ker.

A terület kiterjedése: 8.9452 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1975

GPS koordináták: 47.47985, 19.03810

Felmérést végző személy(ek) neve: Bajor Zoltán

E-mail címe(k): bajor.zoltan@mme.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A területet legkönnyebben a Móricz Zsigmond körtér felől a Villányi úton lehet megközelíteni. Innen a két részből álló kert nagyobb kiterjedésű, alsó részébe lehet közvetlenül bejutni. Az északi kertrész a Villányi úttal párhuzamosan haladó Ménesi útról nyílik. (Pontos címe: Budapest XI. kerület, Ménesi út 43-45., Villányi út 29-31. és 35-43.)

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):
A kert alapítását 1893-ban kezdték meg a Gellérthegy déli lejtőjén, amely ma az egyetem épületeit veszi körül. 1920-ban már ezerháromszáz fás szárú fajt és fajtát tartalmazott. A növényeket rendszertan szerint csoportosították. A II. Világháborúban jelentős pusztítást szenvedett a kert, rendbetétele hosszú éveket vett igénybe. Jelenleg ezernégyszáznegyven fás szárú növény, kétszáznegyven hagymás és körülbelül háromszázféle dísnövény található meg. Botanikai értéke a terület kedvező mikroklímájára épül. A jó adottságok miatt tud termést érlelni a Füge (*Ficus carica*) és a Datolyaszilva (*Diospyros kaki*). Igazi ritkaságok is fellelhetők a kertben, például a Kínai kenderpálma (*Trachycarpus fortunei*), a Japán szentfa (*Nandina domestica*), valamint az ország legöregebb Perzsafája (*Parrotia persica*) és Libanoni tölgye (*Quercus libani*). Az arborétum teret ad a növényekkel kapcsolatos kutatásoknak és a kertészeti felsőoktatásnak is. A kert elsődlegesen a hazai és nemzetközi kertészeti felsőoktatás gyakorlati helyszíne, ahol minden évben jelentős kertészeti szakkiállítást is szerveznek. A terület 2006-tól kezdve Madárbarát kert, melynek kapcsán a kert alsó részén Madárbarát kert kiállítás is elhelyezésre került. A terület szabadon látogatható. Nyitva tartás: H-P 8-18, Szombat-Vasárnap előzetes bejelentkezés alapján. Az arborétum mindkét kertrészében található mesterséges madárodúk, melyek száma 24 darab. Az A-, B- és D-típusú odúkból álló telep kezelését a kezdetektől fogva a telepet létrehozó MME Budapesti Helyi Csoport önkéntesei végzik. A kertben több tanösvény is található, mely mellett fajtáblák is segítik az egyes taxonok közötti eligazodást. Az általános ismeretátadáson túl a kert funkciójához szervesen hozzátartozik az oktatás-nevelés és a szemléletformálás.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

100 % Egyéb

Mesterségesen kialakított – épített – zöldfelület. A terület teljes egésze növénygyűjtemény (arborétum).

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
P6

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: általános parkfenntartás, kertészeti oktatás, kiállítás rendezése, nagy látogatószám

Jellemzőik, intenzitás: erős és folyamatos emberi jelenlét

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Felmérés, Őrzés, Bemutatás, Fásítás,

Egyéb típus: növénygyűjtemény folyamatos karbantartása és fejlesztése

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Nincs

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 7

Állapotuk: jó

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

A terület funkciójából adódóan nem megválaszolható kérdés.

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

A területen a teljesen urbanizált területeket elviselő, városi fajok fordulnak elő elsődlegesen.

Jellemző fajok: tőkés réce (*Anas platyrhynchos*)-1 pár rendszeresen költ az alsó kertrész taván; kékcinege (*Parus caeruleus*), széncinege (*Parus major*), csuszka (*Sitta europaea*), mezei veréb (*Passer montanus*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), házi rozsdafarkú (*Phoenicurus ochruros*), vörösbecy (*Erithacus rubecula*), keleti sünn (*Erinaceus roumanicus*), európai mókus (*Sciurus vulgaris*)-ritka, a közeli Gellérthegy felől látogatnak be példányai az arborétumba.

5. Egyéb észrevétel

8.9452 hektár (89 452 m²), 25/2013. (IV. 18.) Főv. Kgy. rendelet alapján